
BUTLLETÍ

DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

ANY VI

Barcelona, desembre de 1922

NÚM. 9

SUMARI

	Pàgs.		Pàgs.
Lentitud per J. V. Folx	153	Acords de la sessió del 22 de novembre	160
Crònica de la Protectora		Mancomunitat de Catalunya.	165
Acords de la sessió del 7 de novembre.	155	Noves	168

LENTITUD

La lectura de la premsa nacionalista catalana esdevé estimuladora. Un gran corrent patriòtic unificador ha penetrat en els diversos medis polítics del catalanisme i les iniciatives i els projectes més importants són exposats amb un fervor digne de la causa que ens fa a tots soldats d'un mateix exèrcit. L'obra de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, per exemple, mai com en l'actualitat no havia estat compresa i propagada amb l'alè magnífic amb què ho realitzen els nostres amics de tot Catalunya. No hi ha fulla periòdica ni butlletí particular que en les seves columnes no hagi curat de diversa guisa però amb finalitat idèntica de donar a conèixer als seus lectors distrets o indiferents la tasca que venim realitzant. El cartell popularíssim de l'Obiols ha estat reproduït arreu del nostre territori nacional on hi ha un taller tipogràfic i la imatge simbòlica que conté conviu entre tots com una realitat de carn i ossos.

Però amb tot una lentitud irritant segueix a aquestes propagandes meritíssimes. Els catalans patriotes no s'enrolen així com així. Els indiferents no cal dir com se'n desinteressen en absolut. Què passa a Catalunya que els entusiasmes que sorgeixen esporàdicament no prenguin consistència? Quin mal fat desorienta el bell impuls inicial de tantes de cabdals empreses? Qui haurà encarnat entre nosaltres el còmode patriotisme que consisteix a

exhibir-lo en unes eleccions o en un domàs i que rapel·leix el mínim esforç d'organització veritable?

La història de tots els moviments nacionalistes, àdhuc del d'una simple reivindicació lingüística, presenta exemples innumbrables de la manera com les col·lectivitats consciencioses del que representa una ofensiva contra una institució detentora d'uns drets que pertany a aquelles, han aplegat llurs forces en un feix poderós i eficaç. Per què no havem de pendre'n patró en allò que tenen d'adaptable al nostre temperament o a les nostres necessitats?

Una entitat com l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana en un país qualsevol amb mitjana possessió d'una consciència ciutadana hauria atès l'adhesió de més de la meitat del cens dels súbdits del país. Ací, entre nosaltres, una educació ciutadana deficient permet que aquest tant per cent visqui allunyat d'aquestes organitzacions que, tanmateix, molts d'ells en llurs converses particulars reclamen però que en llur efectivitat no ajuden ni, de vegades, no accepten.

I si una entitat com la nostra no té encara el mínim de 50.000 associats que li calen, què s'esdevindrà quan l'organització serà destinada a realitzacions menys simples d'aquelles a les quals és destinada la nostra? Quin ajut obtindran material i personal si el mínim esforç econòmic que nosaltres reclamem és rebutjat per un gran nombre?

Una reeducació dels catalans en el sentit d'estimular-los en el compliment de llurs deures patriòtics urgeix si no volem veure llanguir el Catalanisme. Els nostres amics caldrà que exerceixin un apostolat constant si no volen que la llegendària migradesa dels fills del nostre país hagi d'ésser acceptada com una viva realitat.

Procurarem en altres números d'aquest BUTLLETÍ, d'insistir sobre aquest punt tan transcendent. L'hora fet i fet sembla propícia. Potser aquest aixecament definitiu del poble català, del qual amb tanta d'insistència hom parla, permetrà d'escometre amb temps curt allò que anyades i anyades de prèdiques patriòtiques no han atès: organitzar-nos a tots en tots els ordres i per totes les activitats de la nacionalització de Catalunya.

J. V. FOIX

CRONICA DE LA PROTECTORA

MES DE NOVEMBRE

ACORDS DE LA SESSIÓ DEL DIA 7

Sota la presidència de N'Albert Bastardas comença la sessió a dos quarts de set en punt.

Es aprovada sense esmena l'acta de la sessió anterior.

Són presentats i acceptats com a socis col·lectius amb caràcter honorari: Ajuntament de *Cassà de la Selva*, Ajuntament de *Santa Coloma de Farnès*, Ajuntament de *Vendrell*, Ajuntament de *Roda*, Ajuntament de *Monistrol de Montserrat* i Ajuntament de *Vilassar de Dalt*; amb caràcter protector el «F. G. Barcelona» i com a numeraris: Schola Orpheònica, Pomell de Joventut «Els Bons Amics» i Pomell de Joventut «Cors Catalans», de *Barcelona*; Joventut Icària Nacionalista, del *Poble Nou*; Joventut Nacionalista, de *Terrassa*; i Pomell de Joventut «Aromes de Sentmenat». I com a individuals numeraris els senyors: Lluís Hernández, Joan Rosal, Frederic Segarra, Benet Baqué, Fèlix Ferrer Griera, Josep Oriol, Pere Gener, Joan Marimon, Lluís Simó, Josep M. Muntanyà, Ramon Xandri, Francesc Subirà, Josep Casanelles, Antoni Cardoner, Joan Marfany, Lluís Amat, Pere Riera, Josep Folch, Alfons González, Francesc Gratacós, Pere Rusiñol, Josep Carner, Josep Macaya, Martí Tous, Manuel Esteve, Gaietà Tomàs, Joan Schillida, Josep Pujadas, Josep Terri, Jaume Romagosa, Joan Clapera, Emili Buldú, Felicià Díaz, Josep Olivella, Miquel Coll, Josep Cases, Frederic Pena, Montserrat Carreras, Albert Soldevila, Josep Montané, Francesc Montané, Eduard Simó, Carles Batlle, Joan Mínguez, F. Ventura, Concepció Coca, Ferran Freixas, Ferran Cuito, Joaquim Mayol, Robert Vila, Antoni Vidal, Josep M. Torra Noguer, Pere Pons, Josep Campi, Antoni Miró, Joan Soler, Francesc Palau, Tomàs Mallol, Josep Grifó, Joan Vilà, Walter Uchtenhagen, Emili Casassas, Josep M. Estesén, Amadeu Casasses, Josep Rius Ros, Ramon Martí, Maurici Serrahima, Joan Casas, Joan Jover, Joan Badia, Xavier Costa, Daniel Bassols, Josep Chalanx, Eusebi Isern, Francesc Calvet, Xavier de Requesens, Joan Vila, Jaume Noguera, Llorenç Gironès, Josep Alzina, Antoni Bibiloni, Josep Juncosa, Miquel Casanovas, Alexandre Creixams, Adolf Soler, Bartomeu Cerdà, Eugeni Serra, Josefina Serra, Vicens Ibáñez, Enric Viñas, Manuel Tey, Joaquim Abella, Artur Soler, Jaume Balias, Jaume Minguell, Santiago Monteys, Josep Sender, Abelard Trayter, Agustí Casadesús, Josep-Antoni Pérez Guillen, Lluís de Alvarez, Valentí Claver

J. Vives i Borrell, Ramon Batalla, Pere Berenguers, Salvador Tintoré, Joaquim Giménez, Joan Pi Caballol, Albert Riu, Enric Roig, Pere López, Anfòs Galf, Joan Cibit, Julià Salomon, Joan Delgado, Manuel Teixidor, Lleó Badosa, Josep Camps, Josep Coll, Josep Borrull, Lluís Jover, Ignasi Vidal, Maria Escoto, Francesc Testagorda, Maria Mata, Montserrat Hospital de Testagorda, Rosa Torres, Manuela R. I. Tort, Josep Torres Rodilla, Dolors Torres Rodilla, Celestí Miquel Sicó, Leandre Tarrida, Jaume Muns, Dolors Berengué, Josep Grau i Casas, Josep Tragant, Joan Rosich, Joaquim Ral, Carme Despuig, Teresa Carrera, Andreu Boguñà, Antoni Ferrer i Ferrer, Amadeu Ferrer, Pere Estapé, Pepeta Ferrer Riera, Pilar Badia, Francesc Serra, Vda. Badia, Francesc Planas Prats, Joan Massià Prats, Enric Barbat, Ramon Deulofeu, Lluís Ibarz Monte, Josep Torres, Josep Macaya, Josep Serres Juncosa, Joaquim Sospedra, Lluís Vila Abadal, Josefina Jaume de Massot, Maria-Montserrat Massot Jaume, J. Cabarrocas Lluch, Agustí Martínez Belasco, Lluís Arnau i Joan Valls, de *Barcelona*; Pere Baserba, de la *Barceloneta*; Dionis Montou i Jaume de Val, del *Poble Nou*; Joaquim Torrent Dedeu i Antoni Llevat, d'*Arenys de Mar*; Miquel Altisent i Emili Cambrodí, de *Borges Blanques*; Amadeu Solà, Pere Santamaria i Jaume Font Martí, de *Capellades*; F. Xavier Serra, Josep Vila, Santiago Subirats, Ramon Esparrech, Narcís Jover Feliu, Vicens Fàbregas i Miquel Briera, de *Canet de Mar*; Pere Casademunt i Marcellí Comas, de *Cardedeu*; Miquel Vilarrodona, de *Camprodon*; Roc Sabaté, de *Capsanes*; Joan Solé, de *Constantí*; Jaume Casas, Jaume Figueras, Francesca Gelabert, Maria Anfruns de Gelabert i Alfons Cuixart, de *Cornellà del Llobregat*; Ciril Escoda i Cabré, Emili Miró, Josep M. Fàbregas, Joan Barceló, Bonaventura Magriñà, Francisco Puig i Avila, Eugeni Batllell, Josep Maria Dalmau, Xavier Amorós, Carme Muntané, Maria Just, Vidua d'Angera i Carme Just i de Magriñà, de *Falset*; Rafel Cusi, Joan Pagès i Enric Codina Pascual, de *Figueres*; Josep M. Saguer, Antoni Suñer, Francesc Auget, Patrici Pérez, Adolf Fagnoli i Jaume Gispert, de *Girona*; Joan Vilardebó i Francesc Camp, de *Granollers*; Josep M. Ariza, de *Lleyda*; Daniel Pui, de *Montgat*; Josep Ramos, de *Mataró*; Eduard Pou, de *Palautordera*; Pau Solanes, de *Pla de Cabra*; Francesc Recasens, de *Puigreig*; Francesc Permas, Joan Roura, Josep Corbella, Joan Boladeras, Salvador Casanovas i Martí Tauler i Pruneda, de *Rubí*; Ramon Moragas, Josep Izard, Francesc Marcet, Joaquim Figuerola, Feliu Fau, Llorenç Barceló, Josep Casas, Joan Prats, Josep M. Planas, Alfons Soler, Pau Viñas i Valentí Pineda, de *Sabadell*; Joan Salvat, de *Sant Iscle de Vallalta*; Josep M. Roca, de *Sallent*; Teodor Fanès, Pau Rigol, Joan Sagalà, Ramon Amigó i Ignasi Albareda, de *Sant Feliu del Llobregat*; Teodor Artigues, Joan Badia, Vicents Graell, Menna Clapés, Josep Canyomeres, Tomàs Dalmau, Josep Costajusà, Teresa Costajusà, Vidua Castellvell, Menna Burnau, Joan Co-

romines i Joaquim Padró, de *Sentmenat*; Antoni Montserrat, Joan Marsal i Sebastià Torelló, de *Sitges*; Jaume Bonet, de *Solerà*; Ramon Vilà, Josep Potau, Joan Potau, Lluís Carbó, Josep M.ª Banús, Avel·lí Maduell, Josep Vilà, Josep Aluja, Isidor Guerrero, Venceslau Vidal, Joan Montserrat, Ramon Ribas, Josep M. Juní, Antoni Voltas, Antoni Gavalda, Sebastià Serrahima, Francesc Gabriel Illa, Ramon Sororra, Josep Gilabert, Salvador Solé, Ramon Barceló, Lluís Aris, Antoni Curull, Bonaventura Miró, Francesc Verdú, Josep Virgili, Josep Massó i Martí i Faust Carbó, de *Tarragona*; Marcell Pou, de *Terrassa*; Cefe·rí Paniello, de *Torlosa*; Adela Riera i Frederic Montserrat, de *Vendrell*; Antoni Garriga, Joan Puig, Josep Santias i Joan Mateu, de *Vilanova i Geltrú*; Emili Saleta, de *Vilassar de Dalt*; Josep Presta Torns, de *Madrid*; Santiago Gomis, Jaume Estévez, Marius Gallart, Joan Torres, Josep Subirà, Antoni Guspi, Alfons Reixach, Alfons Roca i Joan Soler, de *Rosario de Santa Fe*.

Havent-hi a Cornellà de Llobregat i a Falset nombre suficient de socis per a constituir la Comissió Delegada s'acorda delegar als socis més antics que facin les gestions necessàries per a constituir-la.

S'agraeixen efusivament els donatius rebuts del Comitè de Festes del Padró i de la Comissió Delegada de Rosari de Santa Fe, de 75 i 1.000 pessetes, respectivament, i de la Plaça de Sant Agustí Vell i del Sr. A. Ferrer i Ferrer.

Es llegeixen les actes de constitució de les Comissions Delegades de Sitges, la Junta de la qual ha quedat constituïda com segueix: President, Domènec Forment; Tresorer, Bonaventura Carbonell, i Secretari, Josep Masip; de Sentmenat, segons la qual la seva Junta és així: President, Jaume Sabatés Villar; Secretari, Josep Costajusà; Tresorer, Joan Ramoneda Bosch; Vocals, Teodor Artigas, Menna Coromines, Joaquim Padró, Magda Bros, Vidua de Ribó, Teresa Costajusà, Vidua de Carbonell; la de Sant Feliu de Llobregat, la Junta de la qual és com segueix: President, Joan Soler i Romagosa; Tresorer, Avel·lí Subirachs; Secretari, Joan Carbonell; i la de Canet de Mar: President, Ramon Cadellans i Amigó; Tresorer, Francesc Banchs, i Secretari, Miquel Sucarrats i Rodó. Són ratificades les constitucions i els nomenaments.

La Comissió Tècnica comunica la proposta que es concedeixi l'augment de subvenció que demana el senyor En Rafel Ramis, de Figueres, així com un lot de llibres per a la biblioteca escolar; i al mestre de Sant Esteve de Bas, En Benet Brugué, un altre lot de llibres, també per a la Biblioteca. S'acordà la conformitat. També comunica que ha encarregat al seu membre senyor Parunella la redacció d'una ponència sobre la manera d'articular un Concurs de Geografia de Catalunya amb el Concurs Nacional d'Història de Catalunya.

La Comissió de Foment comunica els següents, que són ratificats: organitzar un cicle de conferències d'Història de Catalunya a Arenys de Mar a càrrec dels senyors En Pau Romeva, Tomàs Roig i Llop i Tomàs Iduarte; un curs de

Geografia de Catalunya al Patronat de Cultura de Canet de Mar a càrrec d'En Tomàs Iduarte i cooperar a diversos actes celebradors a Ripoll i Vendrell; i concedir a les Comissions Delegades que durant l'any hagin actuat més un Diploma especial. Respecte als acords presos per la dita Comissió sobre l'establiment d'una quota voluntària pro Colònies Escolars queda en estudi, i sobre la publicació d'un calendari mensual de propaganda passa a la Comissió Editorial.

Les Comissions Delegades: de Valls envien 137'25 pessetes recollides a l'Aplec de Poblet, i demanen uns lots de les nostres publicacions que són concedits; la de Tarragona envia copia de l'acta de la reunió celebrada darrerament i comunica que s'han matriculat a les Càtedres de la Normal quinze senyorettes i dotze joves; la d'Igualada sobre propaganda i envia la liquidació del seu darrer Concurs de Lectura, Escriptura i Història de Catalunya, en el qual hi ha un dèficit, demanant que se'ls ajudi per a eixugar-lo, acordant-se escriure'ls per a mirar de resoldre-ho; les de Vich, Vendrell i Tortosa sobre propaganda i la de Borges Blanques envia propostes i sobre propaganda.

La Comissió Delegada de Rosario de Santa Fe envia la quantitat de 1.000 pessetes recollida a la vetllada patriòtica celebrada amb motiu de la commemoració del 11 de setembre, la qual remesa és agraïda efusivament, i envia propostes; la d'Iquique comunica diverses noves sobre propaganda, especialment de la tasca a fer a Bolívia.

Es llegeixen comunicacions: de les Escoles Catalanes Prat de la Riba enviant números per una Rifa que celebren; del Casino Regionalista de la Bordeta demanant material escolar i llibres per a la Biblioteca escolar passant-se a la Comissió Tècnica per al seu informe; del Director de l'Escola de Roda de Vich demanant exemplars de l'Història de Catalunya d'En Rafel Monjo, que li són concedits; dues sol·licituds per a matrícula gratuïta per a l'Escola Prat de la Riba, que també passen a la Comissió Tècnica; del professor de les Càtedres de les Normals de Lleyda comunicant que s'han matriculat vuit alumnes més a la de Mestres.

Es llegeixen les següents comunicacions: del F. C. Barcelona, dels Ajuntaments de Vendrell, Monistrol de Montserrat i Santa Coloma de Farnès, demanant la inscripció com a socis de la nostra Associació; del Centre Nacionalista, de Falset; Centre Excursionista, Ateneu Barcelonès, de Barcelona; Acció Catalana, de Camprodon; Joventut Nacionalista, de Canet de Mar, sobre propaganda; de Catalunya Associació Autonomista del districte V, agraïnt els llibres enviats; de Sang Nova sobre una llotja d'un partit de Futbol, acordant-se enviar el seu valor; de l'Ateneu Prat de la Riba, convidant als actes de la remesa d'una Bandera Catalana a la Tinència d'Alcaldia del districte IV; del Centre Popular Catalanista, de Sant Andreu, sobre l'organització d'uns Cursets

d'Història i Geografia, que passa a la Comissió de Foment; de «Catalunya» Grup Nacionalista Radical, de Santiago de Cuba, comunicant la seva nova Junta i manifestant que el seu delegat a la nostra terra és En Trinitat Comes i Corbera; de l'Ateneu Obrer del districte II, invitant a la Protectora a inscriure's al Anuari Català que preparen; de l'Ateneu Samboià, convidant al repartiment de premis al qual va assistir en representació de la Protectora al Secretari de la Comissió Delegada d'aquella població; del Consistori dels Jocs Florals de Barcelona, enviant l'estat de comptes; de la Joventut Nacionalista de Balaguer, demanant l'adhesió a l'Homenatge a Jaume el Dissortat, que fou enviada; de la Comissió de la Funció patriòtica del 11 de setembre, enviant l'estat de comptes que és conforme; de les Biblioteques Populares de Valls i Vendrell agraïnt la remesa de llibres i del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya felicitant-nos per la publicació dels llibres «Sil·labari Català» d'En Pau Romeva i de l'Història de Catalunya d'En Ferran Valls i Taberner i Ferran Soldevila.

Altres comunicacions: de Jaume Farré, de Sentmenat; de D. Forment, de Sitges; Albert Trias, de Pobla de Lillet; Pere Soteras, de Capellades; Miquel Bonchs, de Canet de Mar; R. Sedó Borrell, de Capsanes; J. Sospedra, Josep Serrés, J. Vives Borrell, A. Ferrer i Ferrer, Joan Rosich i Josep Testagorda, sobre propaganda; de Ferran Boter i R. Duran Alsina sobre publicacions que passen a la Comissió Editorial.

Es dona compte que el dia 5 visitaren el Casal Català d'Arenys de Mar, a l'objecte de fer un acte de propaganda, el Dr. J. Riera i Puntí i el senyor T. Iduarte; que el senyor J. Estelrich ens ha comunicat que es probable que sigui traduït a l'alemany el Manual de Literatura Catalana d'En Manuel de Montoliu.

Es prenen els següents acords: enviar un efusiu condol al comptador senyor Quer amb motiu de la mort de la seva filla; agrair al senyor Bo i Singla la remesa d'un exemplar del llibre «Marina Catalana Migeval»; fer constar la satisfacció del Consell amb motiu d'assistir a la dita sessió el President de la Comissió Delegada d'Arenys de Mar, En Pere Màrtir Puig, i agrair la publicació d'articles de propaganda publicats en els periòdics «Icària Nacionalista», «El Catllar» «La Nova Conca» «Arenys i sa Comarca» «Oreig» «Renaixement» «Galanies» i «Emporiom».

Finalment la presidència dona compte de la comunicació cursada a l'Emm. i Rdm. Cardenal Arquebisbe de Tarragona, amb motiu de la disposició dictada pel bisbe de Tortosa prohibint l'ús de la nostra estimada llengua en les sessions capitulars, aprovant-se la seva actitud; llegint-se després la resposta de l'Emm. i Rdm. Cardenal.

ACORDS DE LA SESSIÓ DEL DIA 22

Sota la presidència del Sr. N'Albert Bastardas comença la sessió a dos quarts de set.

Es aprova sense esmena l'acta de la sessió anterior.

Són presentats i acceptats: un soci Col·lectiu honorari, l'Ajuntament de *Sallent*, i els col·lectius numeraris següents: Centre Català d'*Horta i Santa Eulàlia*; Orfeó de *Sabadell*; Casal Català, de *Cardedeu*; Lliga Regionalista, de *Lleyda*; Foment Català, de *Sallent*; Joventut Nacionalista i periòdic Segarra Nacionalista, de *Sta. Coloma de Queralt*; Lliga Nacionalista, de *Sta. Coloma de Gramenet*; Pomell de Joventut Garlanda de Roses de *Sta. Maria, de Ripoll*, i Grup d'estudiants nacionalistes de *Barcelona*. Demés els següents socis individuals: Joan Martus Arús, Manuel Pueyo, Manuel Vinyoles i Rovira, Josepa Alcoverro, Manuel Roig i Trius, Lluís Vallvé Sabaté, Jaume Santaaulària Mas, Joan Capmany Capmany, Pau Galofré, Lluís Estenc i Pla, Antoni Alvarez Lladó, Joan Xirau Palau, Cassià Deulofeu Salleras, Benet Oliver Suñer, Emília Serra Bergés, Teresa Bellsolà Codina, Francesc Queralt Rossell, Dolors Xampany de Sala, Loreta Gamissans Torrella, Francesca Alum, Maria Castells Casanovas, Francesc Gras i Homs, Ildefons Piqué Bert, Jaume Mestres Grifoll, Júlia Rabaseda Ayuso, Pere Roses Mitjans, Francesc Pagès i Gili, Ramon Codony Baladia, Honorat Gomara Pellisier, Ramon Pedrol i Pedrol, Tomàs Vendrell i Cluselles, Joaquim Soler Henrich, Albert Gabarró Carles, Vicens Gomis, Juli Comin Gracia, Josep Maria Vives, Joan Giné i Porta, Josep Pallarés Oliver, Lluís Pau Santamaria, Antoni Bonet Civit, Jaume Vaccaro, Josep Gabriel Capmany, Josep Sánchez Català, Angel Sabatés i Malla, Josep Ramos i Macip, Adelaida Solanes i Ramos, Enric Capmany i Arbat, Joan Bernadell Aguilar, Claudi Balias i Reverter, Aurora Benet de Jordana, Ignasi Solé Poch, Benjamí Ramírez Costa, Marcell Balcells, Jaume Cuadrat, Emili Lluch Oribe, Emili M.ª Serra de Martínez, Estandislaui Roig, Francesc Montardit i Tarré, Salvador Martí i Salique, Alexandre Bertran Espigolé, Emili Ramis Ballesta, Ramon Nicolau Grifó, Xavier Sagarra, Ildefons Torrents Esteve, Ramon Alavedra i Roura, Salvador Torrents Esteve, Joan Roura Cortés, Eusebi Costa i Duran, Marià Iglesias d'Abadal, Nicolau Battestini Galup, Ramon Oliver Robert, Joaquim Sans i Quintana, Joaquim Casas Carbó, Enric Fusalba Claveria, Joan Civil Juncosa, Joan Vendrell Pallisé, Joaquim Fumanal Benet, Miquel Carreté García, Antoni de P. Danès, Josep Roget, Juli Batllellé i Arús, Francesc d'A. Mas, Joan Draper, Josep Trabal i Guillerà, Raimond Coronas, Lluís Puig de la Bellacasa i Deu, Maria d'Abadal i de Ponsdevila, Cris-

tià Cortès i Lladó, Joan Pi Trias, Joan Fornaguera, Josep Clapera Soler, Ramon Pons Costa, Florentí Palà Pasma, Josep Coll Benet, Adolf Paul Parise, Juli Vendrell Ibars, Josep Smandia Verdaguer, Miquel Mera Solé, Joan Tomàs Caminal, Josep Batalla Ribé, Salvador Palau i Rabassó, de *Barcelona*; Miquel Clivillé Esteve, del *Poble Nou*; Joan Condom Baladia, Lluís M. Panadés Roduà, de *Sant Martí*; Josep Arquer, Salvador Capu, Joaquim Alemany i Serrat, de *Blanes*; Lluís Coll Farré, Amador Quintana, Joan Ferré Blanch, Josep Peleja Vidal, Marian Vernet Barceló, Inocenci Coll Vallès, de *Capsanes*; Josep Pujades Reverter, Pere Comas Vendrell, Adolf Agustí i Taló, Lluís Segorra i Rosàs, Lluís Sant i Illa, Joan Lamarca Bragulat, Liàtzer Clusellas Casamiquela, Antoni Camp i Rosàs, Esteve Giró i March, Salvador Rosàs i Martí, Pere Isart Fabrellas, Josep Basquens i Barnet, de *Cardedeu*; Patrici Marcoval, de la *Cènia (Tarragona)*; Josep Felip i Armengol, de *Constantí*; Joaquim Llebaria i Llorens, Josep Mas i Llebaria, Miquel Llorens i Tarragó, Sants Jordana i Montes, Feliu Escobar i Maurandi, i Ramon Mañé i Rull, de *Falset*; Francesc Pascual Fosalba, i Josep Fontanals Marcè, de *Gelida*; Josep Quincolls, Esteve Sarroca Vergés, Pere Vegué Matamoros, Josep Garrell Alsina, i Amador Garrell Alsina, de *Granollers*; Joan Sanyas, i Jaume Fàbregas Artigas, de la *Pobla de Lillet*; Francesc Arqués Mòdol, Ramon Besa Benet, Josep Bellmunt, Domènec Serra i Sanjuan, Josep Montlleó, i Manuel Florensa, de *Lleyda*; Lluís Mateu i Folch, de *Masroig*; Gaspar Coll Pou, de *Mataró*; Antoni Plaja i Güell, Joan Matamala Surribes, Josep Fàbrega i Pou, Agustí Oliver Píera, i Joan B. Camós i Serrabella, de *Palamós*; Jaume Riera, de *Premià de Mar*; Jaume Cadegau, de *Puigcerdà*; Anton Grau, Pere Balagué, i Pere Vidieila i Simó, de *Reus*; Basili Puig Aguilar, Agustí Casanova i Marquet, Antoni Partell, Joaquim Prat i Obradors, Josep Passola i Puig, Ramon Colomer, Josep Sayós Graells, i Josep Vilaplana Novellas, de *Ripoll*; Manuel Salsas, Maximí Forrás, Pere Gaju Oller, Joan Bta. Baró i Vicens, Rafel Rusinyol i Rodó, Pere Ambrós, Josep Guardiet i Pujol, i Miquel Feixa i Ferrusola, de *Rubí*; Emili Arqué Brujas, Marc A. Graupera, Josep Lecha Ibáñez, Domingo Llobet Padró, Jaume Masagué, Jaume Piqueras, Joan Prat, Joaquim Rovira, Jaume Ramoneda, Ramon Serra, Josep Salà, Rossend Valls Riera, Josep Viadé, Joan Vila Lladó, i Pere Arderiu, de *Sabadell*; Marius Miserachs Coca, Joan Vila Torras, Marcell Bosch Fuster, Jaume Morral Morató, Maurici Iglesias Alqué, de *Sallent*; Andreu Burnau Formatje, de *Sentmenat*; Francesc Capuz, Lluc Beltran Uldemolins, Joan Bta. Beltran Uldemolins, Ramon Cruelles Beti, Joaquim Ribera Vilar, Ramon Torné Balagué, Josep Cànicio Garcia, Josep Baró Duran, Ciriac Tudó Portolés, Miquel Matamoros Ayza, i Miquel Capuz Muelas, de *Sant Carles de la Ràpita*; Miquel Gríver Masó, Lluís Chanut, Salvador Domènec Ribes, Eduard Casadevall Dalmau, Nolasca Barri Draper, Lluís Ribera

Pla, Martí Domènech Cama, i Eduard Corras Gené, de *Sant Celoni*; Francesc Casas Vila, de *Sant Feliu de Pallarols*; Pere Omedes Clivillé, de *Sant Julià de Ramis*; Jaume Salvatella Parellada, Joan Plà Galí, Josep Ferrer Brugada, Salvador Golobardes Fuster, Joan Vilaseca Segalés, Joan García Pechagosa, Antoni Guinart i Serra, de *Santa Coloma de Gramanet*; Bonaventura Mulet, Antoni Cortadellas, Eugeni Riba, Eduard Estalella, Antoni Pons, Josep Ferrer, Juli Domingo, Josep Llonch, Joan Castells, Albert Tudó, Marcel Riera, Josep Moix, Manuel Balcells, Ramon Llorens, Josep Sabaté, Jaume Castellví, Ramon Carol, Josep Domingo, i Jaume Clarassó, de *Santa Coloma de Queralt*; Emili Bella Abadal, de *Sitges*; Pere Lloret Russinyol, Josefina Lloret Russinyol, Sebastià Comas i Aixelà, Enric Ventosa i Pasqual, Antoni Artal i Valls, Cosme Oliva i Toda, Baldomer Vidal i Guasch, Pere Alsina i Miret, Lluís de Rovira i Sunyer, Ramon Aloguin, Júlia Pérez i Donato, Josep Gols i Veciana, Vicens Breu Pannis, Antoni Pelegrí Martorell, Bernat Batalla Fontana, Antoni Estopà Armora, Pau Olivé Sanromà, Salvador Nieto Martínez, Pere Francesc i Foguet, Pacià Manuel i Travé, Josep Sabater i Domènec, Emanuel Marsol i Albarreda, Joan Vidal i Padró, Pau Delclòs i Dols, Fidel Ferré Mañé, Joan Rossell Fabregat, Josep Roig i Civit, Josep Virgili i Sanromà, Josep Icart i Bargalló, Joan Carbó i Carbó, Antoni Mañé i Nin, Pau Massoni i Olivé, Carles Coca i Colet, Josep Vidal i Marot, Enric Manuel i Roca, Antoni Quintana i Rufas, Francesc Torres i Simó, i Marcell García i Blay, de *Tarragona*; Jaume Bonastre Sanou, i Joan Maymó Parareda, de *Tàrraga*; Joan Pujol i Roca, Miquel Abad Ribera, Gaspar Vacasús, Francesc Oliver Fontanet, i Antoni Escudé, de *Terrassa*; Pere Artusa Cruspínera, i Antoni Jordana, de *Tiana*; Salvador Murall i Monclús, de *Tortosa*; Antoni Mitjans i Santacana, de *Vilafranca del Penedès*; Pere Vidal Bertran, Baldomer Berenguer, Joan Brunet i Romagosa, Enric Colet Serramià, Francesc Comas i Vila, Francesc Colom Cardona, Jaume Diviu Soler, Antoni Escofet Pascual, Frederic Font Torralbas, Gustau Gálceran Ferrer, Francesc Montaner Carbonell, Joan Orriols i Batet, Bonaventura Orriols i Batet, Francesc Pascual, Joan Puig Puig, Jaume Riba Raldins, Josep Roig Ventosa, Sebastià Rovirosa Puig, Pau Soler Bertat, Joaquim Tous i Güells, i Joan Ventosa Roig, de *Vilanova i Geltrú*; Joan Solé Senach, de *Vila-rodona*; Josep García Vives, Narcís Saguer i Vilà, i Francesc Fontrodona Bruguera, de *Vilassar de Mar*; Rosa Estapé Curell, de *Almeria*; Mn. Feliu Masramon, de *Bahía Blanca*; Joan Santamaria, Francesc Santamaria, Irene Sagarra Salvà, Feliu Casablanca Homet, Manuel Lafarga, Mn. Francesc Reverter, Isidre Llobet, Abelard Sagalà, Josep Sansalvador, Francesc Sogas, de *Buenos Aires*; Emili Canyameras, Octavi Graci, Domènec Vila, i Joan Coca, de *Tucuman*.

Havant-hi ja a Capsanes, Cardedeu, Granollers, St. Carles de la Ràpita,

Santa Coloma de Queralt i Santa Coloma de Gramanet nombre reglamentari de socis per a constituir la Comissió Delegada, s'acordà autoritzar els socis més antics perquè gestionin la seva constitució.

S'acorda agrair efusivament el donatiu de 109 ptes. de I. LL.

La Comissió Tècnica comunica el seu parer favorable a la concessió de vint taules de les procedents de les Escoles Catalanes del Districte VI a l'Escola Catalana de la Bordeta, així com d'un lot de llibres per a la seva Biblioteca. El Consell acorda la conformitat.

La Comissió de Foment comunica que s'estan preparant actes de propaganda i Cursets a Vilafranca del Penedès, Sant Feliu del Llobregat, Sant Andreu de Palomar, Olot, Ripoll, Sant Sadurní, Capsanes, Sallent, Lleyda, Cervera, Tiana, i Falset, prenent-se'n nota.

Es llegeix l'acta de constitució de la nova Comissió Delegada de Palamós, segons la qual han estat elegits per a la seva Junta els senyors següents:

President, En Joan B. Camós i Serrabella; Tresorer, En Josep Fàbrega i Pou; i Secretari, N'Antoni Plaja i Güell, ratificant-se aitals nomenaments.

La Comissió Delegada de Tortosa comunica sobre assumptes de propaganda i llibres; la de Sallent envia propostes i demana l'organització d'un cicle de conferències, la qual petició passa a la Comissió de Foment; la de Tarragona i la de Balaguer envien quotes i propostes; les d'Arenys de Mar, Vich, Vendrell i Terrassa sobre propaganda.

La Comissió Delegada de Montevideo comunica que amb motiu de les renúncies presentades pels senyors Tresorer i Secretari, han estat elegits per a dits càrrecs els senyors Josep Catasús Martí i Josep Coll Montells, ratificant-se els nomenaments. La de Buenos Aires envia llista de nous associats i fa nova comanda de llibres.

Es llegeixen comunicacions del Col·legi Empordanès, de Figueres, agraint l'acord d'augment de subvenció; del President de la Secció d'Escoles de l'Ateneu Democràcia del Districte VII convidant a l'acte de repartiment de premis al qual va assistir el membre de la Comissió de Foment En Tomàs Roig i Llop; del senyor F. Xavier Muntades Font, mestre particular de Terrassa demanant una subvenció, passant-se a la Comissió Tècnica; del Patronat de Cultura, de Canet de Mar convidant a l'acte d'inauguració de l'Escola de Teixits de punt al qual va assistir en representació de la Protectora En Pau Romeva; d'En Manuel Tubert, d'Igualada, demanant augment de subvenció, la qual petició passa a la Tècnica.

Es llegeixen comunicacions d'Antoni Planas, de Ripoll; de R. Sedó, de Capsanes; de Ramon Vilaró, de Rubí; de Pau Robert, de Vilarrodona; d'Alfred Canal, de Granollers; de Francisco de Megia, de Madrid; de Pere Mir i Parera, de Vilafranca del Penedès; d'Agustí Casas, de Sant Feliu de Guíxols; de Miquel

Capuz, de Sant Carles de la Ràpita; de Miquel Vilarrodona, de Camprodon; de Patrici Mascoval, de la Cènia; d'Enric Suñé, de Sant Joan de les Abadesses; de J. Bragulat, de Puigcerdà; de Joan Abril, de Blanes; d'Elvira Mur i d'Adolf Gras, de Barcelona; de l'Escut Emporità, de La Bisbal; de l'Agrupació Nacionalista, de la Segarra; del Montepio Unió Teyanense, de Teyà; de Jaume Dosta, de Ribes del Fresser; de la Federació de Joventuts Nacionalistes Radicals, de Lleyda; del Casino Artesenc, d'Artés; del Foment Nacionalista «Rafel Casanova», de Moià; de Joventut Nacionalista, de Berga, sobre propaganda totes elles; del Conseller En Joan Quer agraïnt el condol enviat ab motiu de la mort del seu fill; de Josep Domínguez agraïnt la generositat de l'Associació per les facilitats donades perquè pogués estudiar al Liceu Dalmau; de Nostra Parla sobre un informe sobre llibres; del Centre Popular Catalanista de Sant Andreu convidant a diversos actes amb motiu de la Festa Major; del Club Muntanyenc contestant a una comunicació nostra; del Centre Català, de Sant Feliu de Pallarols, demanant llibres que són concedits; de l'Associació Espiritual de Devots de Sant Josep enviant invitació per a visitar el Temple de la Sagrada Família, les quals són cursades a les Escoles Catalanes; del Club Català, de Còrdova (Argentina) comunicant la seva Junta; del Consistori dels Jocs Florals, de Barcelona, enviant la convocatòria per als de l'any 1923 i demanant que l'Associació es subscrigui per a cooperar a la iniciativa de fer un retrat de Na Concepció Rabell, a la qual cosa s'accedeix; de l'Associació Catalana d'Estudiants convidant a la conferència d'En Josep M. Bellido, i del Consell de Pedagogia acusant rebut d'una comunicació nostra.

La presidència dona compte d'una reunió d'entitats per a organitzar un acte col·lectiu prop de la Nunciatura de la Santa Seu amb motiu de l'acte del Bisbe de Tortosa, aprovant-se les seves gestions.

S'acorda adreçar una comunicació a les Comissions Delegades d'Amèrica interessant-les perquè mirin de cooperar a les Colònies Escolars, i enviar efusius condols a les famílies dels senyors N'Isidre Lloret i Messeguer, el qual havia estat Bibliotecari de la nostra Associació i a la del senyor N'Isidre Bonsons, amb motiu de la seva mort, i agrair als periòdics «La Nova Conca», de Montblanch; «El Catllar», de Ripoll; «La Sardana», de Barcelona; «Emporion», de Torroella de Montgrí; «Avant», de Vilafranca del Penedès; «Icària Nacionalista», del Poble Nou; «El Gironès», de Girona; «Diari de Sabadell»; «Renaixement», de Vendrell; i «Empordà» de Figueres, la publicació de notes i articles de propaganda.

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

CONSELL PERMANENT

En virtut de lo acordat pel Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, en sessió del dia 26 d'octubre proppassat, s'obre un concurs per a la concessió de Biblioteques Populars, d'acord amb les següents

BASES

I.—Els sol·licitants hauran de dirigir les seves peticions al Consell de la Mancomunitat, fins al dia 31 de gener de 1923.

II.—Les Biblioteques Populars que creï o organitzi la Mancomunitat, s'ajustaran a tots els acords i Bases del projecte aprovat per l'Assemblea de la Mancomunitat. Segons aquest projecte, les Biblioteques tindran demés del caràcter de dipòsit de llibres per a ús del públic en general, el de sucursals de la Biblioteca de Catalunya; estaran servides per personal proveït de títol facultatiu obtingut en l'Escola especial creada a l'efecte per la Mancomunitat; tindran un sistema comú de catalogació i es subjectaran al règim general de Biblioteques Populars, segons la reglamentació que hagi establert o estableixi el Consell Permanent.

III.—De conformitat amb les mateixes Bases, podran establir-se tres categories de Biblioteca, que seran de primer, segon o tercer grau, comportant gradualment, a partir de les de primer grau, un major fons inicial de llibres i un quadro de personal més complet. El personal serà, com a mínim, d'una Bibliotecària i una subalterna. Els sol·licitants podran indicar la categoria, d'acord amb les condicions que s'assenyalen en les presents Bases, corresponent però la classificació definitiva al Consell de la Mancomunitat, segons informe dels seus tècnics.

IV.—En la present convocatòria es preveu la instal·lació o organització de quatre tipus de Biblioteca:

Primer.—Biblioteca a instal·lar en local construït exprosés.

Segon.—Biblioteca a instal·lar en edificis apropiats oferts per les poblacions.

Tercer.—Biblioteca a instal·lar en locals de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

Quart.—Incorporació de Biblioteques existents, a la xarxa de Biblioteques Populars, adaptant-les al servei públic.

V.—Les ofertes que es facin a la Mancomunitat, per a les Biblioteques de primer i segon tipus, hauran d'ésser com a mínimum les següents:

a) El terreny per a la construcció de l'edifici o bé l'edifici ja construït, que es cediran en propietat a la Mancomunitat de Catalunya. L'adaptació de l'edifici correrà a càrrec de la Mancomunitat.

b) Una subvenció anual que serà com a mínimum de 1.000 pessetes per a les Biblioteques de primer grau, de 600 per les de segon i de 200 per les de tercer.

c) El servei material de llum, aigua, etc., que la instal·lació de la Biblioteca necessiti.

VI.—Les ofertes que es facin per a les Biblioteques de tercer tipus hauran de consistir:

a) En els locals de la Caixa de Pensions, a les poblacions d'Igualada, Lleyda, Tarragona, Manresa, Calella, Banyoles i Sabadell.

b) En una quantitat per a l'adquisició de mobiliari i per a totes les despeses d'instal·lació de la Biblioteca.

c) En totes les que es preveuen en els apartats b) i c) de l'article precedent.

VII.—L'organització de Biblioteques del tipus quart, es regularà per les següents normes:

a) La Biblioteca que es vulgui oferir ha de ser instal·lada en una Entitat cultural, ha d'estar dotada d'un mínimum de 3.000 volums, i ha de poder ésser absolutament adaptada al servei públic.

b) Els ofertors facilitaran a la Mancomunitat l'ús exclusiu del local i de tots els llibres, mobles i restant material que hi hagi en la Biblioteca, i es considerin necessaris. A aquest fi es formularà el corresponent inventari i s'adoptarà el procediment que correspongui per a distingir en les ulteriors adquisicions el material propi de la Mancomunitat i el que procedeixi de la Entitat ofertora. S'entendrà sempre que aquesta està disposada a acceptar aquest material, siguin llibres, mobles o altres objectes, en l'estat que es trobessin el dia que hagués de fer el retorn. Quant als donatius que es fessin a la Biblioteca, s'entendrà que són de la Mancomunitat, si no s'expressa taxativament que es fan a la Entitat ofertora.

c) Seran a càrrec dels ofertors les despeses d'aigua i llum que la Biblioteca necessiti.

d) Es formalitzarà un compromís per un mínimum de 10 anys, en virtut del qual la Mancomunitat de Catalunya, es comprometrà al sosteniment de

la Biblioteca, proveint-la de personal, llibres i material, seguint les normes que regeixen el servei de Biblioteques populars. Aquest compromís podrà ésser prorrogable i s'adaptarà a les condicions especials que es fixin en cada cas.

VIII.—Essent els peticionaris els Ajuntaments, no podran ésser admesos a concurs si no estan al corrent d'obligacions amb la Mancomunitat de Catalunya i la Diputació respectiva; i els seus oferiments hauran d'haver estat aprovats en sessió i per la Junta de vocals Associats.

En cas de tractar-se de Corporacions o particulars, l'ofertament haurà d'ésser legalitzat en deguda forma i garantit per mitjà de dipòsit o altra forma equivalent.

IX.—Del present Concurs queda exclosa, per les seves condicions excepcionals, la ciutat de Barcelona, on la instal·lació de Biblioteques Populars ha d'obeir a un criteri especial, que és actualment objecte d'estudi.

X.—Les Biblioteques a construir o instal·lar en virtut del present Concurs, seran 12, a raó de tres de cada un dels tipus que es fixen en la Base IV. Per a l'adjudicació d'aquestes Biblioteques, el Consell Permanent passarà a informe del Consell de Pedagogia les sol·licituds en les quals hauran de constar els oferiments que es facin, i, en virtut de l'estudi d'aquests, seleccionarà les localitats on puguin ésser instal·lades o organitzades les Biblioteques populars. Per a concessió definitiva caldrà que les ofertes siguin satisfactòriament realitzades dintre d'un any, passat el qual caducarà de fet la concessió.

XI.—Confirmades les concessions, la Mancomunitat de Catalunya consignarà en els seus pressupostos anuals, les quantitats necessàries per a la instal·lació i organització de les Biblioteques concedides, seguint rigorosament l'ordre que s'estableixi, sempre i quan els Ajuntaments interessats estiguin al corrent de les seves obligacions amb la Mancomunitat i Diputació respectiva.

XII.—La selecció de sol·licituds es realitzarà abans del 31 de març de 1923.

XIII.—Immediatament d'oberta la Biblioteca, es constituirà un Patronat, que nomenarà el Consell de la Mancomunitat de Catalunya, i en el qual les Entitats ofortores tindran les representacions que en cada cas es determini. Les funcions d'aquest Patronat es regularan per la reglamentació general que té establerta el Consell Permanent.

Barcelona, novembre de 1922.

NOVES

LES NOSTRES PUBLICACIONS. — S'acaben de posar a la venda dos volums més de la sèrie de biografies de catalans assenyalats: la de Francesc Pi i Margall, original de Josep Roca i Roca i la de Pau Claris, original d'Antoni Rovira i Virgili. El seu preu és de una pesseta i cinquanta cèntims i es venen a les principals llibreries.

CONCURS DE LECTURA. — El dia 5 del proppassat novembre tingué lloc el Concurs anual de lectura catalana que organitza sota el patronatge de la Protectora, l'Escola Choral Martinenca. El diumenge següent, dia 12 es féu el solemne repartiment de premis, en el qual la Protectora fou representada per En Miquel Guinart, de la Comissió de Foment.

CONFERÈNCIES. — Organitzat per la Comissió Delegada de la Protectora s'està celebrant a Arenys de Mar un cicle de cinc Conferències d'Història de Catalunya, que tenen lloc al saló d'actes del Centre Regionalista. Els temes són: 1.ª Pere I el Catòlic, per Tomàs Iduarte; 2.ª Jaume el Conqueridor, per Pau Romeva; 3.ª Pere II el Gran, per Tomàs Iduarte; 4.ª El Compromís de Casp, per Tomàs Roig i Llop; 5.ª La Guerra dels Segadors, per Pau Romeva.

Les dues primeres foren donades els dies 12 i 26 de novembre prop passat i les tres restants tindran lloc els dies 3, 10 i 17 del present desembre.

— També, havent-ho sol·licitat de la nostra Associació, al Patronat de Cultura de Canet de Mar, s'hi està celebrant un curs de Geografia de Catalunya, a càrrec del senyor En Tomàs Iduarte.

BUTLLETÍ DELS MESTRES. — Havem rebut el número 21, que conté el següent sumari:

Les beceroles de la cultura, Editorial. — Per l'ensenyament de la llengua catalana: Concepte de l'ensenyament del Llenguatge, per Alexandre Gali. — El bosc a la Tardor, per Salvador Maluquer. — Per l'ensenyament de la Geografia: Pluges a Catalunya durant la primavera de 1922, per Joaquim Ferrer. — Llibres per al Mestre, per J. X. P. — Revistes. — Notícies breus.

INDEX

CRÒNICA DE LA PROTECTORA

	<u>Pàg.</u>
Acords de la sessió del dia 15 de desembre (any anterior)	3
Acords de la sessió del dia 7 de gener	15
Acords de la sessió del dia 18 de gener	18
Consell general del dia 22 de gener.	20
Acords de la sessió del dia 4 de febrer	29
Acords de la sessió del dia 2 de març	48
Acords de la sessió del dia 23 de març	54
Acords de la sessió del dia 12 d'abril	81
Acords de la sessió del dia 20 d'abril	92
Acords de la sessió del dia 8 de maig	94
Acords de la sessió del dia 29 de maig	99
Acords de la sessió del dia 10 de juny	107
Acords de la sessió del dia 15 de juliol	112
Acords de la sessió del dia 5 d'agost	116
Acords de la sessió del dia 23 d'agost	121
Acords de la sessió del dia 19 de setembre	124
Acords de la sessió del dia 5 d'octubre	137
Acords de la sessió del dia 18 d'octubre.	143
Acords de la sessió del dia 7 de novembre	155
Acords de la sessió del dia 22 de novembre	160
Acta de constitució de la Comissió Delegada de Camagüey	10
Acta de constitució de la Comissió Delegada de la Barriada del Clot.	27

Unes comunicacions. (<i>Al senyor Horace Chauvet de Perpinyà; a l'Il·lustríssim Senyor Rector del Seminari de Palma de Mallorca; al Rdm. Dr. N'Enric Reig, Arquebisbe de València i al senyor Paig Espert, de València</i>)	23
La Protectora i els catalans d'Amèrica	60
La Protectora i els Grups Escolars	64
El llegat Pere Vila	131
Una comunicació. (<i>A l'Emm. Senyor Cardenal Arquebisbe de Tarragona</i>)	147
IX Concurs Nacional d'Història de Catalunya (<i>Convocatòria</i>)	7
Segón Concurs Aleu (<i>Cartell</i>)	25
El IX Concurs Nacional d'Història de Catalunya (<i>Reunió magna</i>)	34
Comissió Delegada del Poble Nou (<i>Concurs</i>)	39
Concurs de Lectura i Escriptura Catalanes a Vilafranca del Penedès.	67
IX Concurs Nacional d'Història de Catalunya (<i>Report</i>)	128
Concurs (<i>Provisió de beques als Estudis Normals</i>).	133
Segón Concurs de Beques	150
Una nova oferta	36
La Protectora a Bellcaire d'Urgell	38
La Protectora a Valls	66
Remesa de la bandera dels catalans d'Amèrica	73
Parlament de D. Albert Bastardas	75
Discurs del Dr. Antoni de P. Aleu	77
Discurs del President de la Mancomunitat	78
Cablegrams rebuts de les entitats d'Amèrica	80
Les Colònies de la Protectora	134
Al Casal Català de París	149

LES ESCOLES CATALANES

Escoles Catalanes gratuïtes del Districte III.	1
L'ENSENYAMENT ALS NOUS ESTATS D'EUROPA. Txecoslovàquia	45
A Flandes	89

AJUNTAMENT DE BARCELONA

Bases per a l'atorgació del premi Pelfort	69
---	----

FOIX J. V.	
Llenguatge	153
M. T. P.	
Idées Pedagogiques de Mn. Baldori Rexach	13
La Casa pairal de Mn. Baldori Rexach	105
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA	
Bases per a la concessió de Biblioteques populars	165
R. A. DE B. L. DE B.	
Premis Rafel Patxot i Ferrer	42
JESÚS SANZ	
Una «Geografia elemental de Catalunya»	70
NOVES.	12, 28, 44, 72, 88, 104, 136, 151, 168.

9987

AIGUA MINERAL NATURAL CARBÒNICA DE

SALENYS

PROCEDENT DE BELL-LLOC (GIRONA)

EXQUISIDA AIGUA DE TAULA

DE VENDA EN LES FARMACIES
I DIPÒSITS D'AIGÜES MINERALS

SUCURSAL A BARCELONA:

MONTJUICH DEL BISBE, 4.—Telèf. 1457 A

Vda. de W. Guarro

FABRICA DE PAPER DE TINA

FUNDADA EL SEGLE XVIII

Proveïdora de paper sagellat de les Repúbliques Argentina, Xile i Perú.—Papers de fil de totes menes.—Paper Català.—Paper d'Ofici.—Paper per a edicions.—Paper tela.—Papers especials per a dibuix.—Cartrolines.—Cartrolines de colors.—Cartrolines de fil per a cartes, etc., etc.

Magatzems i Despatx,
GRANVIA LAIETANA, 11
BARCELONA

S. ROVIRA
IMPRESSOR

TREBALLS COMERCIALS
DE LUXE I ECONÒMICS

□ □ □

CARRER D'ENRIC GRANADOS, 91
(ABANS UNIVERSITAT)
TELÈFON 2136 G · BARCELONA

Es recomana als llegidors que indiquin el nostre Butlletí quan vagin a comprar als Establiments anunciats.

ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

EDITORIAL PEDAGÒGICA

OBRES PER A LES ESCOLES PRIMÀRIES DE CATALUNYA

<i>Infants i flors</i> , llibret de poesies per a infants	Preu	1	peçseta.
<i>Cartipàs català</i> , per Pau Romeva, amb dibuixos d'En Josep Obiols, sèrie de 5 exemplars	»	1'25	»
<i>Notes biogràfiques i crítiques d'En Manuel Milà i Fontanals</i> , per N'Antoni Rubió i Lluch,	»	1'50	»
<i>Vida abreujada del Beat Ramon Llull</i> , per Mossèn Llorenç Ribet.	»	1'50	»
<i>Francisco Pi i Margall</i> , per Josep Roca i Roca	»	1'50	»
<i>Gramàtica Catalana</i> , per Pompeu Fabra	»	2	»
<i>Aritmètica i Geometria</i> , per Josep Gali i Fabra	»	2'25	»
<i>Geografia de Catalunya</i> , per Pere Blasi	»	3	»
<i>Mapa terres de llengua catalana</i> , tela.	»	20	»
» » » paper	»	12	»
» <i>esquemàtic de Catalunya</i>	»	0'10	»
Qüestionari sobre Història de Catalunya per a servir de guia en els concursos nacionals de la Protectora, primer i segon grau	»	0'50	»
tercer »	»	0'75	»
<i>Manual d'Història Crítica de Literatura Catalana Moderna</i>	»	5	»
<i>Mapa de Catalunya</i> , tela	»	20	»
» » » paper.	»	12	»
<i>Serie de Mapes esquemàtics</i>	»	0'60	»
<i>Sil·labari Català</i> , per Pau Romeva i dibuixos Josep Obiols.	»	2	»
<i>Història de Catalunya</i> , per F. Valls i Taberner i Ferran Soldevila, primer volum	»	3	»

Pròximament es posaran a la venda el segon volum de l'*Història de Catalunya*, pels senyors En Ferran Valls i Taberner i En Ferran Soldevila; *Biografia Pau Claris*, per N'Antoni Rovira i Virgili.

Totes aquestes obres es troben de venda en les principals llibreries de Catalunya i en les oficines socials, ARCS, 1, pral. — Telèfon, 5199 A

Es recomana als llegidors que indiquin el nostre Butlletí quan vagin a comprar als Establiments anunciats.

Francesc Grau

TALLER DE
PINTURA DECORATIVA

Especialitat en retols de tota mena

MERCADERS, 27 - BARCELONA

LICEU DALMAU

LINGÜOFONO
CORRESPONDÈNCIA - CLASSES

Demaneu avui mateix prospecte a la
Direcció:

Carrer VALÈNCIA, 245 - Barcelona

EN PATUFET

SETMANARI POPULAR

Publica un suplement de novel·la
i una rondalla cada setmana

PREU D'EN PATUFET

Solt 10 cèntims
Amb fulleto i rondalla 15 »

PREU DE SUSCRIPCIÓ PER UN ANY

En Patufet, solt 5'50 ptes.
Amb suplement i rondalla a
Barcelona 7'50 »
A fora 8'— »
Estranger 10'— »

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Cardenal Casañas, 4. - BARCELONA

BANC DE CATALUNYA

BARCELONA

CENTRAL

Rambla d'Estudis, 4.

AGÈNCIES

- N.º 1 — Creu Coberta, 8.
» 2 — Sant Andreu, 146.
» 3 — Salmerón, 111.

Valors : : Cupons : : Banca

Canvi : : Girs

Telèfons A 2248 i A 3453

Apartat de Correus 568

Telegrams i Telefonemes: CATALONIABANK

Es recomana als llegidors que indiquin el nostre Butlletí quan vagin a comprar als Establiments anunciats.

UN ÈXIT EDITORIAL

Industrials
Comerçiants

Rendistes

Banquers
Propietaris

ADQUIRIU EL

GUIA DE BARCELONA,
DICCIONARI GEOGRAFIC
FIG. A. & A.

DIETARI CATALÀ

DIVULGACIÓ DE
LA HISTÒRIA
DE CATALUNYA
N.º 1

Demanen catàlegs dels llibres publicats per EDITORIAL CATALANA S. A.

Edició única d'un
dia en plana

Llibre diari de caixa,
Indicador de Catalunya
Preu: 3'50 pessetes

Plànols de les quatre
provincies. Mapa
de Catalunya

DE VENDA PER TOT ARREU I A
EDITORIAL CATALANA, S. A.

Escudellers, 10 bis

BARCELONA

JAUME MERCADÉ
JOIER

Passeig de Gràcia, 46
Telèfon A 1373
BARCELONA

Vda. de W. Guarro
FABRICA DE PAPER DE TINA

FUNDADA EL SEGLE XVIII

Proveïdora de paper sagellat de les Repúbliques Argentina, Xile i Perú. — Papers de fil de totes ments. — Paper Català. — Paper d'Ofici. — Paper per a edicions. — Paper fela. — Papers especials per a dibuix. — Cartrolines. — Cartrolines de colors. — Cartrolines de fil per a cartes, etc., etc.

Magatzems i Despàts,
GANVIA LAIETANA, 11
BARCELONA

Es recomana als llegidors que indiquin el nostre Butlletí quan vagin a comprar als Establiments anunciats.